

6.Sınıf Din Kültürü 2.Dönem 2.Yazılı

Yazilidayim.net

1. SORU (6.3.3. Adap ve nezaket kuralları) Metin: Ahmet, arkadaşı Mehmet'in evine gitmeden önce onu arayarak müsait olup olmadığını sormuş, kapıyı çaldığında ise eşikte durarak doğrudan içeri bakmamıştır. İçeri girdiğinde ev halkına güler yüzle selam vermiş, kendisine ikram edilen yemeği ise teşekkür ederek afiyetle yemiştir. Ahmet'in bu davranışları toplumda huzuru artıran temel kurallardır. **Soru:** Ahmet'in sergilediği bu davranışları "ziyaret adabı" ve "konuşma adabı" çerçevesinde özetleyerek, bu kurallara uymanın toplumsal ilişkiler üzerindeki etkisini açıklayınız.

Cevap: Ahmet, randevulaşarak başkasının vaktine saygı göstermiş, kapıda bekleyerek mahremiyet adabına uymuş ve selam vererek nezaketini göstermiştir. Bu tür adap kuralları, insanlar arasındaki karşılıklı saygıyı artırır, güven duygusunu pekiştirir ve yanlış anlaşılmanın önüne geçerek toplumsal barışı sağlar.

2. SORU (6.4.1. Hz. Muhammed'in doğduğu çevre) Metin: Hz. Muhammed'in (sav) doğduğu dönemde Arap Yarımadası'nda siyasi bir birlik yoktu ve kabilecilik anlayışı hakimdi. İnsanların çoğu kendi elleriyle yaptıkları putlara tapıyor, güçlü olanlar zayıfları eziyor ve kan davaları bitmek bilmiyordu. Bu dönem, insanlığın değerlerini yitirdiği bir zaman dilimi olarak tarihe geçmiştir. **Soru:** Metinde anlatılan "Cahiliye Dönemi"nin özelliklerini göz önüne alarak, Hz. Muhammed'in doğduğu çevredeki dini ve sosyal durumu tarihsel bağlamda değerlendiriniz.

Cevap: Bu dönemde Tevhid inancı unutulmuş, putperestlik hayatın merkezine yerleşmiştir. Sosyal hayatta ise adalet kavramı yok olmuş; kadınlar, yetimler ve köleler haklarından mahrum bırakılmıştır. Kız çocuklarının diri diri gömülmesi gibi acımasız adetlerin bulunması, toplumun ahlaki açıdan ne kadar derin bir çöküş içinde olduğunu göstermektedir.

3. SORU (6.4.2. Hz. Muhammed'in ailesi ve çocukluğu) Metin: Hz. Muhammed (sav), babası Abdullah'ı o daha doğmadan kaybetmiş, altı yaşına geldiğinde ise annesi Âmine vefat etmiştir. Çocukluk yıllarının bir kısmını çölün temiz havasında sütannesi Halime'nin yanında geçirmiş, ardından dedesi Abdülmuttalib'in himayesine girmiştir. Bu süreç, onun erken yaşta hayatın zorluklarıyla tanışmasına neden olmuştur. **Soru:** Hz. Muhammed'in çocukluk yıllarında yaşadığı "yetimlik" ve "öksüzlük" durumlarının, onun gelecekteki merhamet dolu karakteri üzerindeki olası etkilerini yorumlayınız.

Cevap: Küçük yaşta anne ve babasını kaybetmesi, Hz. Muhammed'in (sav) yetimlerin ve kimsesizlerin hallerini çok iyi anlamasını sağlamıştır. Bu durum, onun karakterinde derin bir şefkat ve empati duygusu geliştirmiş, peygamberlik döneminde de toplumun en zayıf kesimlerini korumasına ve onlara kol kanat germesine zemin hazırlamıştır.

4. SORU (6.4.2. Hz. Muhammed'in ailesi ve çocukluğu) Metin: Hz. Muhammed'in dedesi Abdülmuttalib vefat etmeden önce, torununu oğlu Ebû Tâlib'e emanet etmiştir. Ebû Tâlib, maddi durumu çok iyi olmamasına rağmen yeğenini kendi çocuklarından ayırmamış, onu her türlü tehlikeye karşı korumuştur. Hz. Muhammed de amcasının evinde saygılı ve yardımsever bir çocuk olarak büyümüştür. **Soru:** Ebû Tâlib'in yeğenine karşı sergilediği tutumun aile içi bağlar ve "emanete sadakat" açısından önemini açıklayınız.

Cevap: Ebû Tâlib, babasından aldığı emaneti en güzel şekilde koruyarak aile bağlarının ne kadar kutsal olduğunu göstermiştir. Kendi sınırlı imkanlarını yeğeniyle paylaşması, karşılıksız sevginin ve sorumluluk bilincinin bir göstergesidir. Bu durum, İslam'ın akrabalık ilişkilerine verdiği önemi ve yetimin korunması ilkesini Hz. Muhammed'in bizzat kendi hayatında tecrübe etmesini sağlamıştır.

6.Sınıf Din Kültürü 2.Dönem 2.Yazılı

Yazilidayim.net

5. SORU (6.4.3. Hz. Muhammed'in gençlik yılları) Metin: Gençlik yıllarında Hz. Muhammed (sav), amcası Ebû Tâlib ile birlikte ticaret kervanlarına katılarak Şam ve Yemen gibi bölgelere yolculuklar yapmıştır. Bu yolculuklar sırasında farklı kültürleri tanımış ve dürüstlüğü ile herkesin takdirini kazanmıştır. Ticaret hayatındaki başarısı, onun sorumluluk sahibi bir genç olduğunu kanıtlamıştır. **Soru:** Ticaret hayatının Hz. Muhammed'in (sav) kişilik gelişimi ve insan ilişkileri üzerindeki etkilerini yapılandırarak açıklayınız.

Cevap: Ticaret, Hz. Muhammed'e (sav) dürüstlük, sözünde durma ve güvenilirlik gibi erdemleri kazandırmıştır. Farklı yerler görmesi ufkunu genişletmiş, insanlarla kurduğu doğru iletişim ise onun toplumda saygın bir yer edinmesini sağlamıştır. Bu süreç, onun peygamberlik öncesinde "güvenilen bir lider" olarak tanınmasına büyük katkı sunmuştur.

6. SORU (6.4.3. Hz. Muhammed'in gençlik yılları) Metin: Mekke'de haksızlığa uğrayan yabancıları ve zayıfları korumak amacıyla kurulan "Hilfü'l-Fudûl" (Erdemliler Cemiyeti) adlı topluluğa genç yaştaki Hz. Muhammed (sav) de katılmıştır. Bu topluluk, kimsesizlerin hakkını zalimlerden geri almayı ilke edinmiştir. Peygamberimiz, bu cemiyete katılmaktan her zaman gurur duyduğunu belirtmiştir. **Soru:** Hz. Muhammed'in bu cemiyete katılmasını, onun "adalet" ve "sosyal sorumluluk" bilinci açısından değerlendiriniz.

Cevap: Peygamberimizin bu cemiyette yer alması, onun daha genç yaşlardan itibaren haksızlığa karşı tahammülsüz olduğunu ve adaleti her şeyin üstünde tuttuğunu gösterir. Toplumsal bir sorunu çözmek için elini taşın altına koyması, onun sadece kendisini değil, tüm insanlığı düşünen bir karaktere sahip olduğunu kanıtlar.

7. SORU (6.4.3. Hz. Muhammed'in gençlik yılları) Metin: Hz. Muhammed (sav) yirmi beş yaşına geldiğinde, dürüstlüğü ve güzel ahlakı nedeniyle Hz. Hatice ile tanışmış ve onun ticaret işlerini yürütmeye başlamıştır. Zamanla aralarındaki güven bağı aşka ve saygıya dönüşmüş, sonunda evlenmişlerdir. Bu evlilikten çocukları dünyaya gelmiş ve örnek bir aile yapısı oluşturmuşlardır. **Soru:** Hz. Hatice ve Hz. Muhammed (sav) arasındaki bu evliliğin, güven ve ahlak temelli kurulmasının aile huzuru üzerindeki önemini açıklayınız.

Cevap: Bu evlilik, maddi çıkarlar üzerine değil, karakter ve güven üzerine kurulduğu için sarsılmaz bir bağ oluşturmuştur. Hz. Hatice'nin Peygamberimize olan desteği, ilk vahiy geldiğinde de devam etmiş; güven üzerine inşa edilen bu yuva, tüm Müslümanlar için huzur ve bağlılığın en büyük sembolü haline gelmiştir.

8. SORU (6.4.4. Fil suresi ve yorumu) Metin: Fil suresi, İslamiyet'in doğuşundan kısa bir süre önce gerçekleşen "Fil Vakası"nı anlatır. Yemen Valisi Ebrehe, Kâbe'yi yıkmak amacıyla büyük fillerle Mekke üzerine yürümüş ancak Allah tarafından gönderilen sürü sürü kuşların attığı pişmiş çamur taşlarıyla ordusu helak edilmiştir. Bu olay Mekke halkı üzerinde derin bir etki bırakmıştır. **Soru:** Fil suresinde anlatılan bu mucizevi olayın, Kâbe'nin kutsallığı ve Allah'ın gücü hakkında bizlere verdiği mesajları yorumlayınız.

Cevap: Bu sure, Kâbe'nin bizzat Allah tarafından korunduğunu ve hiçbir insani gücün ilahi iradeye karşı duramayacağını anlatır. En güçlü görünen orduların bile küçük kuşlar vasıtasıyla yenilmesi, kibirlenenlerin sonunun hüsrana olacağını gösterir. Aynı zamanda İslam öncesi gerçekleşen bu olay, yaklaşmakta olan peygamberliğin de bir habercisi niteliğindedir.

9. SORU (6.5.1. Geleneğimizde dinin izleri) Metin: Türk edebiyatında Mevlid-i Şerif (Vesiletü'n-Necat) gibi eserler, Hz. Muhammed'e duyulan derin sevginin bir tezahürü olarak kaleme alınmıştır. Süleyman Çelebi'nin yazdığı bu eser, asırlardır doğum, ölüm ve kandil gibi

6.Sınıf Din Kültürü 2.Dönem 2.Yazılı

Yazilidayim.net

özel günlerde makamla okunmaktadır. Bu durum, dini duyguların sanata nasıl dönüştüğünün en güzel örneğidir. **Soru:** Edebiyatımızda dinin izlerini taşıyan bu tür eserlerin, toplumdaki peygamber sevgisini canlı tutma konusundaki rolünü özetleyiniz.

Cevap: Edebi eserler, dini bilgilerin duygularla harmanlanarak gönüllere yerleşmesini sağlar. Mevlid gibi eserler sayesinde Peygamberimizin hayatı ve ahlakı halk arasında daha kolay benimsenmiş ve kültürel bir miras haline gelmiştir. Sanat, dini duyguların nesilden nesile aktarılmasında bir köprü vazifesi görerek toplumu birleştiren manevi bir güç oluşturur.

10. SORU (6.5.1. Geleneğimizde dinin izleri) Metin: Türk musikisinde "İlahiler" ve "Naatlar", dini duyguların nota ve ritimle buluştuğu eşsiz eserlerdir. Özellikle camilerde okunan ezanların farklı makamlarda icra edilmesi veya Yunus Emre'nin şiirlerinin bestelenmesi, musikimizin dinle ne kadar iç içe olduğunu gösterir. **Soru:** Musikimizde dinin izlerini, cami musikisi ve tasavvuf musikisi üzerinden örneklerle açıklayınız.

Cevap: Cami musikisinde ezan, kamet ve selalar belirli bir makam ve sanat anlayışıyla okunarak ibadet ortamına huzur katar. Tasavvuf musikisinde ise ney ve def gibi enstrümanlar eşliğinde okunan ilahiler, insanın ruhunu dinlendirir ve Allah sevgisini pekiştirir. Müzik, dini mesajların estetik bir şekilde sunulmasını sağlayarak insanın manevi dünyasını zenginleştirir.

11. SORU (6.5.1. Geleneğimizde dinin izleri) Metin: Kültürümüzde yeni doğan bebeklere Muhammed, Ahmet, Ali veya Fatıma gibi isimlerin verilmesi, çocukların o mübarek kişilerin ahlakıyla büyümesi temennisinden kaynaklanır. Ayrıca günlük konuşma dilimizde kullandığımız "İnşallah", "Maşallah" ve "Allah'a emanet ol" gibi ifadeler dinin geleneğimize nasıl işlediğini gösterir. **Soru:** İsim verme geleneğimiz ve günlük dilimizdeki dini ifadelerin, kimlik oluşumu üzerindeki etkilerini özetleyiniz.

Cevap: Verilen isimler, bireyin hangi değerler dünyasına ait olduğunu simgeler ve o ismin sahibine karşı bir sevgi beslenmesine neden olur. Günlük dildeki dini ifadeler ise Allah'ı her an hatırlamamızı sağlar ve hayatımızı inancımıza göre şekillendirmemize yardımcı olur. Bu gelenekler, bir milletin dini kimliğini korumasında ve toplumsal aidiyetin güçlenmesinde büyük rol oynar.